

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 1511/2026
27.02.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Радославе Мађаров, Зорице Булајић, Драгане Маринковић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Андрић, адвокат из ..., против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање Београд, чији је пуномоћник Милош Мијатовић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Шапцу Гж 1385/2024 од 29.10.2025. године, у седници одржаној 27.02.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Вишег суда у Шапцу Гж 1385/2024 од 29.10.2025. године.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Шапцу Гж 1385/2024 од 29.10.2025. године, тако што се одбија, као неоснована, жалба тужиоца, потврђује пресуда Основног суда у Шапцу П 1350/22 од 14.05.2024. године и одбија захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове ревизијског поступка од 105.025,00 динара, у року од осам дана од достављања преписа пресуде

Образложење

Пресудом Основног суда у Шапцу П 1350/22 од 14.05.2024. године, одбијен је тужбени захтев да се обавезе тужени да тужиоцу изврши уплату месечних износа пензије од 22.248,65 динара за период април – децембар 2019. године, са законском затезном каматом почев од доспећа сваког износа пензије па до исплате, као и да му накнади парничне трошкове. Тужилац је обавезан да туженом накнади парничне трошкове од 1.800,00 динара. Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова парничног поступка на терет туженог.

Пресудом Вишег суда у Шапцу Гж 1385/2024 од 29.10.2025. године, преиначена је првостепена пресуда, тако што је тужени обавезан да тужиоцу на име

накнаде штете по основу права на старосну пензију за период од 01.04.2019. до 31.12.2019. године исплати месечне износе од по 22.248,66 динара са законском затезном каматом од 01. у наредном месецу за претходни месец па до исплате; одбијен је као неоснован захтев туженог за накнаду парничних трошкова; обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове првостепеног поступка од 91.550,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате и трошкове жалбеног поступка од 21.600,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је, на основу члана 404. ЗПП, благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о дозвољености ревизије, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), Врховни суд је оценио да су испуњени услови за одлучивање о посебној ревизији ради уједначавања судске праксе, због чега је одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија основана.

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац, српски држављанин је 01.04.2019. године навршио 65 година живота. Дана 10.04.2019. године тужилац је поднео туженом захтев за остваривање права на старосну пензију. У временском периоду до 1996. године тужилац је у Србији навршио 20 година 6 месеци 19 дана пензијског стажа, а након тога до 31.12.2019. године је био осигуран у Канади. Решењем туженог од 15.09.2020. године тужиоцу је утврђено право на старосну пензију од 01.01.2020. године, у аконтативном месечном износу од 22.248,66 динара. У разлозима тог решења наводи се да је износ пензије утврђен по основу пензијског стажа у Републици Србији.

Првостепени суд одбија постављени тужбени захтев за исплату накнаде у висини утврђених месечних износа пензије решењем туженог од 15.09.2020. године за спорни период од 01.04.2019. године до 31.12.2019. године, применом одредби чланова 19. став 1, 82а став 1, 84. и 111. Закона о пензијском и инвалидском осигурању и члана 18. Споразума о социјалној сигурности, закљученог између Републике Србије и Канаде. Тужиоцу је признато право на старосну пензију у Републици Србији без сабирања пензијског стажа са оствареним стажом осигурања у Канади. У таквој ситуацији износ пензије се одређује искључиво према правним прописима Републике Србије, а по тим прописима право на старосну пензију остварује се после престанка осигурања.

Другостепени суд, уз констатацију да по одредби члана 192. став 4. ЗПП није везан за означени правни основ потраживања у тужби, налази да основ спорне обавезе туженог произлази из члана 172. став 1. Закона о облигационим односима. Тужиоцу је осигурање у Србији престало 1996. године, у ком тренутку је имао преко 15 година стажа, па је након навршавања 65 година живота испунио и други потребан услов за

стицање права на старосну пензију, због чега је тужени у обавези да му исплати месечне износе утврђене решењем од 15.09.2020. године почев од 01.04.2019. године. По оцени тог суда, пошто из списка предмета нема елемената за закључак да је тужилац против решења туженог од 15.09.2020. године изјављивао жалбу, односно да је остваривао право на судску заштиту у управном спору, има места вођењу парничног поступка ради судске заштите повређеног права.

По становишту Врховног суда, правилно је другостепени суд нашао да је за спорни однос меродавна одредба члана 172. став 1. Закона о облигационим односима, којом је регулисана одговорност правног лица за штету према трећим лицима због неправилног и незаконитог рада органа, али у конкретном случају не постоје чињенице на основу којих би тужени био у обавези да по том правном основу тужиоцу исплати износе пензије за период пре 01.01.2020. године.

Према Закону о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“, бр. 34/03...94/24) решење о правима из пензијског и инвалидског осигурања и о пензијском стажу доноси орган фонда одређен општим актом фонда (члан 98. став 1); против првостепеног решења може се изјавити жалба органу одређеном општим актом фонда у року од 15 дана од дана пријема решења (члан 99. став 1); против решења фонда донетог по жалби може се покренути управни спор код надлежног суда (члан 103).

Одредбама члана 172. став 1. Закона о облигационим односима прописано је да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција.

Тужилац није тврдио, нити је уз тужбу доставио доказе да је изјављивао правне лекове против решења туженог од 15.09.2020. године, па је ово решење коначно и извршно, те као такво има обавезујуће дејство у правном поретку.

Неправилан рад органа правног лица представља чињење или нечињење противно уобичајеном начину обављања делатности која штети праву и интересу неког лица радом овлашћеног лица. Незаконит рад органа постоји ако је поступање противно закону или другом пропису, односно ако постоји пропуштање да се закон, односно пропис примени. Међутим, незаконит рад, као основ грађанске деликтне одговорности не постоји у случају када је приликом одлучивања погрешно примењена нека општа норма, пошто се таква неправилност отклања у поступку по правним лековима.

Следи да је судска контрола законитости коначних решења која доносе органи туженог предвиђена у поступку пред управним судом. Парнични суд није овлашћен да врши редовну контролу законитости коначних управних аката органа туженог, односно да цени правилност и законитост одлуке органа туженог донете у вршењу јавних овлашћења. Пошто тужба не садржи наводе, нити постоје околности које би упућивале на закључак да је постојао неправилан и незаконит рад органа туженог који би водио његовој одговорности за штету, другостепена пресуда је преиначена тако што је жалба тужиоца одбијена као неоснована и потврђна првостепена пресуда.

Из наведених разлога, одлука у ставу другом изреке донета је на основу члана 416. став 1. ЗПП.

Тужени је постигао успех у ревизијском поступку, па су му ставом трећим изреке, у смислу одредаба чланова 165. став 2. и 154. ЗПП признати оправдани трошкови, који се састоје од награде за састав ревизије од 30.000,00 динара, те судских такси на ревизију од 30.010,00 динара и на одлуку по ревизији од 45.015,00 динара.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић